

Sari Sarkomaa kok ym.

Kirjallinen kysymys diagnostisten terveystalveluiden henkilöstön riittävydestä, urapolkujen mahdollistamisesta ja tiedekorkeakoulutuksen käynnistämisestä Helsingin yliopistossa

Eduskunnan puhemiehelle

Diagnostisten terveystalvojen asiantuntijoista, bioanalytikoista ja röntgenhoitajista, on pulaa työmarkkinoilla. Asia ilmenee muun muassa vuoden 2020 ammattibarometristä. Työvoimapula sellittyy osittain eläköitymisellä, mutta myös alan vaihtajien määrä on kasvussa. Tulevaisuudessa työvoiman tarve kasvaa entisestään, ja voimakkaasti kehittyvä diagnostinen toimiala tarvitsee enenevässä määrin asiantuntijuutta, joka edellyttää tiedekorkeakoulututkintoa. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto ei vastaa tähän asiantuntijatarpeeseen.

Mahdollisuudet jatkokouluttautumiseen ja urakehitykseen ovat merkittäviä vetovoimatekijöitä peruskoulutukseen hakeutuille, ammatissa toimiville ja työnantajille terveydenhuollossa. Ne lisäävät henkilöstön työtyytyväisyyttä ja työhön sitoutumista sekä vaikuttavat alan vetovoimaan ja alalla pysymiseen ja siten työvoiman saatavuuteen. Urakehitysmahdollisuudet terveydenhuoltoalalla edistävät alan työoloja.

Kliinisen laboratoriotieteen ja radiografiatieteen koulutusohjelmat ovat olleet aikaisemmin Oulun yliopiston koulutusvastuulla (asetus 794/2004). Oulun yliopiston hallitus jätti vuonna 2010 ministeriölle esityksen asetuksen muuttamisesta niin, että se luopuu kliinisen laboratoriotieteen ja radiografiatieteen koulutusohjelmien koulutusvastuusta. Päätöksen jälkeen bioanalyttikon (laboratoriohoitaja) ja röntgenhoitajan tutkinnon suorittaneilla ei ole ollut mahdollisuutta, kuten muulla hoitohenkilöstöllä, jatko-opintomahdollisuuksiin tiedekorkeakoulussa. Kansainvälisessä mitataavassa Suomen tilanne näiden tieteenalojen tiedekorkeakouluopintojen osalta poikkeaa muista maista, myös muiden Pohjoismaiden koulutustarjonnasta, puuttuvien tiedekorkeakouluopintojen vuoksi.

Koulutuksen sijoittamiselle Helsingin yliopistoon ovat vahvat perusteet. Suuri osa bioanalyttikoista ja röntgenhoitajista työskentelee eteläisessä Suomessa. HUS Diagnostiikkakeskus on maamme johtava ja suurin kliinisten laboratoriopalvelujen ja lääketieteellisten kuvantamispalvelujen tuottaja. Röntgenhoitajista ja bioanalytikoista on merkittävä vaje erityisesti Helsingin ja Uudenmaan alueella.

Koulutuksen käynnistäminen tukisi myös terveystalan kasvustrategian jalkauttamista. Diagnostisten terveystalvojen asiantuntijuuden ja osaamisen kehittäminen voisi parhaimmillaan lisätä alan vientipotentiaalia ja sen myötä Suomessa kipeästi kaivattua työllisyyttä ja talouskasvua.

Kirjallinen kysymys KK 497/2021 vp

Helsingin yliopisto on toistamiseen esittänyt opetus- ja kulttuuriministeriölle tutkinnonanto-oikeuden myöntämistä terveystieteiden maisterintutkintoon. Vuosien varrella asian eteen ovat tehneet töitä Helsingin yliopisto, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri sekä ammattiliitot. Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö ovat yhdessä asettaneet hankkeen, jonka tavoitteena on kehittää sosiaali- ja terveysalan koulutustarjontaa niin, että se vastaa joustavammin yksilön ja työelämän tarpeisiin. Hankkeessa alan korkeakoulutusta tarkastellaan laajasti niin tutkintojen, täydentävän koulutuksen, harjoittelun kuin jatkuvan oppimisenkin näkökulmasta. Työryhmä antaa keskeiset esityksensä ministeriöille vuoden 2022 loppuun mennessä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus turvaa terveydenhuollon diagnostisten palveluiden asiantuntijoiden, bioanalyytikoiden ja röntgenhoitajien, riittävyyden ja tasapuoliset jatkokouluttautumismahdollisuudet Suomessa,

millä keinoilla hallitus edistää diagnostisten terveyspalveluiden veto- ja pitovoimaa, alan urakehitysmahdollisuuksia ja työoloja,

mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy diagnostisten palveluiden terveystieteiden maisterin koulutuksen uudelleen käynnistämiseksi ja tutkinnonanto-oikeuden myöntämiseksi Helsingin yliopistolle ja

miten opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön yhteisessä sosiaali- ja terveysalojen korkeakoulutuksen kehittämishankkeessa huomioidaan diagnostisten terveyspalveluiden koulutuksen kehittämistarpeet sekä kasvavan toimialan tarpeet tiedekorkeakoulutukselle?

Helsingissä 17.9.2021

Sari Sarkomaa kok
Merja Kyllönen vas
Eva Biaudet r